

Dragana Kuručev

DOBRI STOJANOVIĆ – slike

Gradski muzej, 15.12. 2006 – 31.01 2007.

ISKUŠENJE FANTASTIČNOG SNA

V ođeni idejom da kroz pažljivu selekciju izložbene aktivnosti prezentujemo vršačkoj kulturnoj javnosti dela istaknutih umetnika, prvi put je u Gradskom muzeju Vršac predstavljen Dobri Stojanović, beogradski slikar i profesor Fakulteta primenjenih umetnosti. Izloženo je 28 slika u tehnici ulja na platnu koje su nastale u periodu između 1986. i 2006. godine. U luksuznom katalogu koji prati izložbu nalaze se tekstovi poznatih slikara i istoričara umetnosti, kao što su Milan Blanuša, Sreto Bošnjak, Luis Gonzales Robles, Aleksandar Đurić i Aleksa Čelebonović. Kao dokaz kontinuirane prisutnosti na našoj i inostranoj likovnoj sceni, profesionalna priznanja dopunjuju hronološki predstavljenu bogatu biografiju.

Kada govori o sebi Dobri Stojanović sam najbolje definiše svoj rad: "Moje slike su snovi, prisećanje mašte, prizori iz sopstvenih uspomena i prisećanja na ljude mog kraja u jednom nadrealističkom kazivanju. Unutrašnji dijalog sa samim sobom, koji se vodi u miru i tišini usamljenosti."

Kao slikara zavičaja, rodnog sela Kalne, Dobrog Stojanovića pronalazimo u intimnoj, snažnoj i subjektivnoj estetici ličnog kazivanja. Vraćanje u detinjstvo, bezbriga ranih godina, bolna saznanja samospoznaje zabeleženi su u tipičnim nazivima dela: Nemiran san, Dečakova zabrinutost, Veliko iskušenje sna, San nedostižan – ostavljena igra, Izgubljeno detinjstvo obzorja...

Neizbrisivi tragovi odrastanja u simbiozi sa zauvek usvojenom poetikom mitova i legendi, kao dobro osmišljena materijalna likovna celina, deluju na prostoru slike Dobrog Stojanovića u vidu neraskidive idejne sprege. Tu se nalaze i različiti izvori predložka inspiracije, odnosno, pozivanja na kulturno poreklo i tradiciju, gde nalazimo veze Stojanovića sa Šagalom, Gojom, El Grekom, ali i našim srednjovekovnim fresko slikarstvom. Ovi pomenuti

"pogledi u prošlost" ne predstavljaju slučajne citate, niti bilo kakvu koincidenciju. Naprotiv, ova iskustva stoje u fundamentu Stojanovićevog duhovnog i kulturnog nasleđa, što u ovom slučaju samo odgovara personalnom likovnom senzibilitetu autora.

Uz pomoć čitavog niza akcesorija, stvaranjem sopstvene simbolike, Stojanović gradi neobičnu, bajkovitu scenografiju, koja jasno definiše estetsku filozofiju ličnog, pokretačko – tvoračkog imperativa. S obzirom na činjenicu da je Stojanović jednako slikar–grafičar–crtač, boja, diktirana emocijom, sa linijom i oblikom, nalazi savršeni balans. Tako izgrađena, kontrolisana manipulacija slikarskim elementima, iskorišćena je na najbolji način, što znači da oni jesu rezultat dobro promišljenog rešenja likovnog problema.

Prepun iznenađenja, neočekivanih obrta u likovno–vizuelnom, duhovit, no nikako destruktivan u značenjskom planu, Stojanović ipak, do kraja ostaje zainteresovan za sudbinu čoveka, koji je, jasno, centar njegove pažnje. "Zasnovano na ideji da je misija umetnosti misija ljubavi i osećanja, slikarstvo Dobrog Stojanovića nije bekstvo od bitnih pitanja života i čovekove egzistencije, već je naprotiv, suptilno angažovano na njihovoj afirmaciji. Poetsko, kao najplemenitiji čovekov sadržaj, nezavisno je od trenutka, generacijske ili stilske pripadnosti. Ono je savremeno i sveprisutno kao katalizator za humanizovanije ostvarivanje ljudskog integriteta.", zapaža Aleksandar Đurić.

Kompleksni univerzum Stojanovića ostaje u isključivom domenu tihe kontemplacije. Brza, britka misao, u želji da se zaustavi u jednom jasnom smislu, ne gubi od svoje prvobitne, polazne svežine. U tom, zaista čarobnom, snoviđenju Dobrog Stojanovića koji prezentuje neminovnost simbioze postojanja haosa i reda, kao sila stvaranja i kretanja, nalazimo, po ko zna koji put, većito ponavljanje poznatog problema ljudske egzistencije, od brutalnosti do tananosti podsvesnog. Simbolične poruke koje se "čitaju" u zagonetnim suprotnostima svetla i senke, suočavanju muškog i ženskog, dobrote i zla, kao osnovnih pokretačkih snaga, na slikama Stojanovića istinom potvrđuju kako skrivena osećanja autora, tako i naša preživl-

jena i proživljena iskustva. Taj čin uzajamnog pronalaženje i lepota uzbudljivog susreta otvaraju svet imaginarnog, snenog i mitskog, s jedne strane, dok nam na drugi način dozvoljavaju mogućnost bekstva od proze stvarnosti. Uvlačenjem u ovu igru

iskušenja njegove i naše reaktivirane fantastike, apsolutno intimnog doživljaja, prefinjenu i definisanu u poetskom smislu, Dobri Stojanović postiže i jasno željeni cilj – angažovanje posmatrača kroz dragocenu avanturu ličnog istraživanja.